

DOĞADAN ESİNTİLER

Derleyen
N.Gülgün AKBABA

BİLİMSEL

ÖDÜLLÜ BULMACA

Sevgili okuyucularımız, bu aysız-
lere bilimsel içerikli bir bulmaca ha-
zırladım. Bu bulmacayı, hem sizlerin
hoşça vakit geçirmenizi sağlamak,
hem de sizleri araştırma yapmaya,
bilgilerinizi tazelemeye, yeni bir şey-
ler öğrenmeye sevk etmek amacıyla
hazırladım. Ayrıca bir hususu daha
belirtmek isterim; bulmacamızı doğ-
ru olarak çözen okuyucularımızdan
üç kişiye birer küçük armağanımız
olacak.

Sizler için zevkli bir uğraş olacağı
düşüncesiyle şimdiden başarılar dili-
yorum.

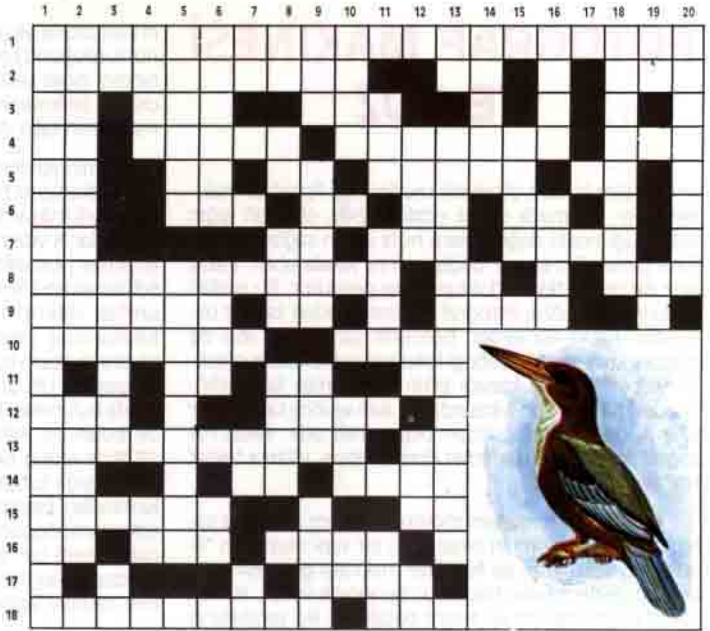
SOLDAN SAĞA

1) Böceklerde görülen ve yarı ya
da tüm bir başkalaşma göstermeksi-
zin meydana gelen bir tip gelişme.

2) Böbreküstü bezi- Sodyum'un
simgesi-kök (omuriliğin keleş
biçiminde olan boz maddesinin dorsal
çıkıntılar).

3) Ters alüminyum simgesi- ...
ruminatia (geviş getirmeyen hay-
vanlar için kullanılır)- Asalak öldürücü
olarak kullanılan katı bitkisel ya da
madensel maddelerin öğütülmüşü
(bunlar ya etkilerine ya da yapılarına
göre adlandırılırlar).

4) ... merdiveni sinir sistemi(Bu
sinir sistemi halkalı kurtlar ve eklem
bacaklılarda rastlanan bir sinir siste-
mi tipi olup, bir baş sinir düğümü ile
her segmentte bir çift olarak tekrar-
lanan ganglionların merdiven gibi
dizilmiş olmasıyla meydana gelir)-
Gerçek medüzlerde skifopolipler-
den enine bölünmelerle meydana
gelip, özgür yüzen ve medüzleri ve-
recek olan yapılar- Karşılığı pembe
maymundur; ipek gibi olan pembe
tüyleri başının çevresinde uzun olur.
Uzun kuyrukları olan bu hayvanın so-

yu tükenmek üzeredir; Brezilya'da
yaşar- ...arga(çeşitli eklembacaklı
hayvanların başlarında bulunan ve
eklemlerden yapılmış olan duyu alma
organı).

5)NİTON'un sessiz harfleri- Eu-
ropyum'un simgesi- Berkelyum'un
simgesi- Çoğu zaman köklerle karış-
tırılabilirler da dikkatle incelendikleri zaman
kolayca ayırt edilebilen, toprak
içinde bulunan toprak sürgünü- Bar-
yum'un simgesi.

6) Ağzı alanı kelimelerinin baş
harfleri- Uyuşturucu bir madde-
Karst bölgelerinde yeraltı sularının
etkisiyle oluşmuş türlü büyüklükler-
de yeraltı boşlukları- Notilus'un ilk iki
harfi- Ters Silisyum'un simgesi.

7) Çit Serçesi'nin baş harfleri-
Karıncalar ve termitlerde bulunan bir
sınıf; kanatsız ve büyük başlı olan, iş-
çi bireylerle birlikte koloninin işlerini
paylaşan birey grubu- Soy- Hamsi
balığına çok benzeyen, uzunluğu
13-17 cm, olan Avrupa denizlerinde
yaşayan kemikli balıklar takımının
hamsigiller familyasından bir balık
türü.

8) Omurgalı hayvanlarda ard
bacakların kalça kemeri ile diz kapağı
arasında bulunan, uzun bir kemik,
Bizmut'un simgesi- Ters bir yağış.

9) Omurgalı hayvanlardan sürün-
genler sınıfının, pullu sürüngenler
takımının yılanlar alt takımındadır;

bazen tırnak biçiminde körelmiş art
bacakları görülür. Hem alt hem üst
çenesinde diş vardır ve zehirsizdir-
ler- Alt Şube'nin kısaltılması- yıl
(olağan yıllardan bir gün daha uzun
olan 366 günlük yıl, böylece bir yılda
subat ayı 29 çeker).

10) Un böceği ve un güvesi kurt-
çuklarının ortak adı. Un akarı için de
bu deyim kullanılır- Yapışkan bir
madde.

11) Arsenik'in simgesi- Su- KÜ-
çük bitkiler.

12) Tanımlanamayan uçan ci-
simler- taşı (ak, yeşilimtrak ya da
yeşil renkli, genellikle kütesi biçim-
siz, nefrit adı da verilen ve süs taşı
olarak da kullanılan taş)

13) çapkınlı (uzunluğu 27 cm,
başı ve boynu kahverengi, sırtı yeşil,
kanatları mavimsi olan, tatlı su ke-
narlarında yaşayan bir kuş türü)- Ar-
gon'un simgesi.

14) kuşaklı ördek (göğsünde
kırmızı bir kuşak olan ördekgiller fa-
milyasından bir kuş türü)- Yumurta-
nın beyaz kısmı- Bitki Kesen Kuşu
(Tüyleri esmer, kahverengi olup, başı
kırmızıdır; ötücü bir kuştur; Sili'de
yaşar).

15) çözeltili (tuzluluk dere-
cesi böcek kanına göre hazırlanmış
olan özel bir fizyolojik çözeltili)- Tole-
rans'ın baş ve son harfi.

FOTOĞRAFIN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Geçen sayıda ilginize sunduğumuz, yandaki büyük resim, zararlı böceklere karşı tarım ilacı olarak kullanılan DDT'nin kristalize görünümüdür. Tarım ürünlerinin yapısını bozduğu ve bu yolla sağlığa zarar verdiği için günümüzde DDT'nin kullanımı yasaklanmıştır.

Altta ki resimde çevremizde sık rastladığımız bir malzemenin büyütülmüş yüzeyini görmekteyiz.

16) Enzimin birinci ve üçüncü harfi- ... odak (göz merceği) ile iris arasındaki dar boşluk)- Güneş'e en uzak büyük gezegenin sessiz harfleri.

17)yuvarı (yer, hava yuvarında 30 km'lik yüksekliğin üstünde, sıcaklığı arttığı ve ozon moleküllerinin doğduğu kat yuvarının ara katmanı).

18) Beyin iltihabı- Herhangi bir canlının iç yapısını incelemek üzere kesme olayı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Bir boynuz maddesi olup, dissiz olan balinaların ağızında bulunur. Boyları 4-5 m olabilen safihalar halindedir. Üst çene boyunca iki sıra saçak gibi dizilirdir ve besinin toplanıp ağızda alıkonulabilmesi için bir elek görevi görürler- Kristalli kayaç bileşenlerinin dağılmasıyla oluşan ve granit kumu olarak da bilinen kum.

2) Bulunduğu yere uyma, uyum gösterme- Mineralbilimde, bileşiminde metal bulunan, metalimsi parlaklığı ve yüksek yoğunluğu ile kendini belirten mineral topluluğu.

3) Geviş getiren hayvanların 4 gözlü olan midelerinin dördüncü gözü olup, besinin bir kere daha mide suları ile sindirildiği yer şirdendir. Şirden birinci ve üçüncü harfleri- Sütte bulunup, sütün buharlaşmasıyla kristal halinde toplanan süt se-

kerine ne ad verilir- Bir kürk hayvanı.

4) Gözleri olmayan ergin durumda koyun köpek gibi hayvanların üzerinde asalak yaşayan kan emen hayvan-... çınar- Galyum'un simgesi.

5) Sıtma sivrisineği- Omurgalı hayvanlarda öd salgılayan ve glikojen depo eden organ.

6) Örümcek kuşu- Karides'in sessiz harfleri- Radarın kısaltması.

7) Alüminyum'un simgesi- Tersî dünyamızın uydusu- Klorun simgesi.

8) Şube'nin kısaltması- Tersî Baryum'un simgesi- Bağırsaklar- Yer değiştirmeyi sağlayan ve çeşitli hayvanlarda çok değişik biçimler gösteren yapılar.

9) ... amorfoz (başkalaşma)- Bir kasın hareket edebilen yapılarla bağlanmasını sağlayan, ak, parlak, telli bir iplik- Arı ürünü-Tersî tolypeuinin ilk dört harfi.

10) Amonyakın bileşiminde bulunan bir element- ... gezegen (yörüngesi yer yörüngesinin dışında kalan gezegen, mars, Jüpiter ve sonrası)- Tazi'nin sessiz harfleri.

11) Boşluk (iç kulakta, içi sıvı ile dolu olan bir takım kese ve kanallardan yapılmış bulunan bir boşluk olup, kemik boşluk içine yerleşmiştir.)- Yoğunluğu 13,6 olan ve sıvı olarak bulunan tek mineral- Tersî donmaktan emir.

12) Diş ve pulların üstünü örten ve Ca, Mg kapsayan çok sert ve parlak bir örtü- Molibden'in simgesi- ... Alem (canlıların sınıflandırılmasında kullanılan bir terim olup alem den daha küçük gruplar topluluğu anlamındadır)

13) Çinko'nun simgesi- Amonyak nitritleri ve nitritleri nitratlara oksitleyen bakteriler.

14) Renkli minarellerden amfibo, piroksen, olivinden yapılmış olan derinlik kayacı- Iridyum'un simgesi.

15) Büveleklerden ileri gelen, başta sığır olmak üzere çeşitli memeli hayvanlarda, seyrek olarak insanlarda rastlanan ve bu sinek kurtçuklarının sırt derisi altında oluşturduğu son evrede ortası delik şişkinliklerle tanınan, hokra, okra, nokra adlarıyla da bilinen hastalık.

16) İngilizce'de aslan-... çam(ülkemizde çok yetiştirilen, iğne yapraklı, kurakçıl bir yeprek yapısına sahip açık tohumlu bitki).

18) Ana atardamardan ayrılarak başa kan taşıyan, boyundaki büyük atardamar.

19) Tersî Ram'in sessiz harfleri, Gümüş'ün simgesi.

20) Bölge (Büyük Sahra, Habeşistan ve güneyde kalan memleketlerin meydana getirdiği bölge).